

PATVIRTINTA

Širvintų r. Musninkų Alfonso
Petručio gimnazijos direktoriaus
pavadootojos I.v. direktoriaus
funkcijas 2020 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr.V-48

ŠIRVINTŲ R. MUSNINKŲ ALFONSO PETRULIO GIMNAZIJOS 2020-2021 MOKSLO METŲ UGDYMO PLANAS

Musninkai
2020 m.

Turinys

I SKYRIUS BENDROSIS NUOSTATOS.....	3
I. MOKSLO METŲ TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS	3
II. UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. GIMNAZIJOS UGDYMO	5
III. MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS	7
UGDYMAS GIMNAZIJOJE	7
IV. PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS	13
V. LIETUVIŲ KALBOS UGDYMAS GIMNAZIJOJE.....	14
VI. MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS	15
VII. MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS	18
VIII. MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI.....	19
IX. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS GIMNAZIJOJE	19
X.UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS	20
XI. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS	26
XII. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS	27
XIII. GIMNAZIJOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS.....	27
XIV. ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO, PAGRINDINIO,.....	27
XV. LAIKINŲJŲ MOKYMO SI GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS	28
XVI. MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE	28
XVII. UGDYMAS KARJERAI.....	29
XVIII. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS	29
II SKYRIUS. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	29
1. Integruojami visi arba keli Bendrosios programos ugdymo dalykai ir ugdymo turinys išskyrus tikybą, kūno kultūrą, anglų kalbą ir neformalųjį vaikų švietimą.....	29
III SKYRIUS. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	33
I. BENDROSIS NUOSTATOS	33
II. MOKYMO SI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI.....	33
IV SKYRIUS. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS.....	35
PRIEDAI	37

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2020-2021 mokslo metų Musninkų Alfonso Petrulio gimnazijos ugdymo planas (toliau – gimnazijos ugdymo planas) reglamentuoja pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų, (toliau – ugdymo programos) ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą, vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais.

2. Gimnazijos ugdymo plano tikslas – apibrėžti bendruosius ugdymo programų vykdymo reikalavimus, formuoti gimnazijos ugdymo turinį ir organizuoti ugdymo procesą taip, kad kiekvienas mokinys pasiektų asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo(si) rezultatų ir visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą.

3. Gimnazijos ugdymo plano uždaviniai:

3.1. nustatyti pamokų skaičių dalykų programoms įgyvendinti, mokantis pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas;

3.2. išnaudoti ugdymo plano teikiamas galimybes mokinių poreikiams tenkinti ir individualiai pažangai pasiekti;

3.3. numatyti priemones komunikavimo gimtąja kalba kompetencijų ugdymui, matematinio ir skaitmeninio raštingumo gerinimui;

3.4. numatyti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokymo ir mokymosi aplinkų) ugdymo(si) procese, siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi.

4. Gimnazijos ugdymo plane vartojamos sąvokos:

4.1. **Dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

4.2. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

4.3. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

4.4. **Gimnazijos ugdymo planas** – gimnazijos vykdomų programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

4.5. **Pamoka** – pagrindinė 35 minučių (1 klasėje), 45 minučių trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

4.6. **Specialioji pamoka** – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.

4.8. Kitos Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos, apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

I. MOKSLO METŲ TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

5. Ugdymo proceso pradžios, pabaigos, mokinių atostogų datos:

Ugdymo proceso pradžia	2020 m. rugsėjo 1 d.
Ugdymo proceso pabaiga 1-4 klasių mokiniams	2021 m. birželio 8 d. (trukmė - 175 dienos (35 savaitės))
Ugdymo proceso pabaiga 5-III gimnazijos klasės mokiniams	2021 m. birželio 22 d. (185 dienos (37 savaitės))
Ugdymo proceso pabaiga IV gimnazijos klasės mokiniams	2021 m. gegužės 21 d. (163 dienos (33 savaitės))

Rudens atostogos	2020 m. spalio 26 d. – spalio 30 d
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2020 m. gruodžio 23 d. – 2021 m. sausio 5 d.
Žiemos atostogos	2021 m. vasario 15 d. – vasario 19 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2021 m. balandžio 6 d. – balandžio 9 d.

Vasaros atostogos skiriamos pasibaigus ugdymo procesui. Atostogų pradžią 5–8, I–III gimnazijos klasės mokiniams nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba ir Širvintų rajono savivaldybės Švietimo skyriaus administracija. Vasaros atostogos IV gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo ir mokslo ministro nustatyta brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki 2021 m. rugpjūčio 31 d.

Jeigu gimnazijos IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ar įskaitą pavasario (Velykų) atostogų metu, atostogų diena, per kurią jis laiko egzaminą ar įskaitą, nukeliama į artimiausią darbo dieną po atostogų. Jeigu IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu gali būti suteikiama laisva diena prieš brandos egzaminą. Ši diena įskaičiuojama į ugdymo dienų skaičių.

Ugdymo proceso trukmė 1-4 klasių mokiniams - 175 ugdymo dienos (35 savaitės), 5-8, I-III gimnazijos klasių mokiniams - 185 ugdymo dienos (37 savaitės), IV gimnazijos klasės mokiniams – 163 ugdymo dienos (33 savaitės).

6. Gimnazija, įgyvendindama pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas, ugdymo procesą skirsto pusmečiais:

Klasė	Pirmas pusmetis	Antras pusmetis
1-4 klasės	09-01 - 01-22	01-25 – 06-08
5-III klasės	09-01 - 01-22	01-25 – 06-22
IV gimnazijos klasė	09-01 - 01-22	01-25– 05-21

7. Gimnazija dirba penkias dienas per savaitę.

8. Pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma – pamoka. Pamokos trukmė pirmoje klasėje -35 minutės, 2- 12 klasėse – 45 minutės.

9. Oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei, į gimnaziją gali nevykti 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai 6-8 klasių ir I-IV g klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių. Mokiniais, atvykusiems į gimnaziją yra organizuojamas ugdymo procesas. Šiltuoju metų laikotarpiu, temperatūrai mokymosi patalpose viršijus numatytą Lietuvos higienos normoje HN21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr.V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN reikalavimai“ (toliau – Higienos norma), ugdymo procesas gali būti koreguojamas ir organizuojamas kitose erdvėse.

10. Ugdymas karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (mokykla yra dalykų brandos egzaminų centras, vyksta remonto darbai mokykloje ir kt.), gali būti koreguojamas, arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių ar aplinkybių mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, pobūdį ir apimtį. Ugdymo organizavimo tvarka, esant ypatingoms aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, nustatomas pagal Bendrųjų ugdymo planų 7 priedą.

10.1. Mokyklos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo

proceso organizavimo, esant ypatingoms aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso būdu, priimtus sprendimus apsvarsto su Gimnazijos taryba ir įteisina direktoriaus įsakymais;

10.2. valstybės, savivaldybės lygiu ar mokyklos vadovo sprendimu ugdymo procesą organizuojant nuotoliniu mokymo būdu mokykla:

10.2.1. priima sprendimus ugdymo procesui nuotoliniu mokymo būdu organizuoti, atsižvelgdama į mokyklos ugdymo plane numatytas gaires nuotoliniam mokymo procesui organizuoti, Bendrųjų ugdymo planų nuostatas;

10.2.2. vadovaujasi Širvintų r. Musninkų Alfonso Petrulio gimnazijos „Mokymo nuotoliniu būdu rekomendacijomis“ patvirtintomis Musninkų Alfonso Petrulio gimnazijos direktoriaus pavaduotojos laikinai atliekančios direktoriaus pareigas 2020 kovo 2 d. įsakymu Nr. V-18.

10.2.3. vertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese nuotoliniu mokymo būdu. Išsiaiškinus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos mokytis mokykloje, jeigu mokykloje nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų mokinio gyvybei ir sveikatai. Nesant galimybių ugdymo procesą organizuoti mokykloje, ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas;

10.2.4. susitaria dėl mokinių emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo.

10.2.5. įgyvendindama ugdymo programas, ne mažiau kaip 50 procentų ugdymo procesui numatyto laiko (per savaitę ir (ar) mėnesį) skiria sinchroniniam ugdymui, ir ne daugiau kaip 50 procentų – asinchroniniam ugdymui. Nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė – iki 2 val.;

10.2.6. pertvarko pamokų tvarkaraštį, pritaikydama jį ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu: konkrečios klasės tvarkaraštyje numato sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamas pamokas;

10.2.7. pritaiko pamokos struktūrą sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui, atsižvelgdama į mokinių amžių, dalyko programos ir ugdymo programos ypatumus;

10.2.8. susitaria dėl mokymosi pagalbos mokiniui teikimo būdų ir savalaikiškumo, dėl užduočių, skiriamų atlikti namuose toje pačioje klasėje, apimties, pobūdžio, dėl mokymosi krūvių stebėsenos ir jų koregavimo, grįžamosios informacijos teikimo, dėl mokinio darbotvarkės nustatymo, atsižvelgdama į mokinių amžių;

10.2.9. numato mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo būdus

10.2.10. paskiria asmenį (-is), kuris (-ie) teiks bendrąją informaciją apie ugdymo proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą, komunikuos kitais aktualiais švietimo bendruomenei klausimais tol, kol neišnyksta ypatingos aplinkybės ar aplinkybės, dėl kurių ugdymo procesas mokykloje negalėjo būti organizuojamas kasdieniu būdu. Informacija apie tai skelbiama gimnazijos tinklaraštyje.

10.2.11. numato planą, kaip pasibaigus ypatingoms aplinkybėms sklandžiai grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo.

II. UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. GIMNAZIJOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

11. Gimnazijos ugdymo turinys formuojamas pagal Musninkų Alfonso Petrulio gimnazijos strateginius tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau - Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau - Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų

programų patvirtinimo“ (toliau - Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau - Geros mokyklos koncepcija), 2019-2020 ir 2020 – 2021 Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau - Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas).

12. Ugdymo planą rengė darbo grupė, sudaryta gimnazijos direktoriaus pavaduotojos I.a. direktoriaus funkcijas 2020-06-10 įsakymu Nr. V-36. Gimnazijos ugdymo planas parengtas vadovaujantis demokratiškumo, subsidiarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais.

13. Gimnazija, formuodama ugdymo turinį ir rengdama ugdymo planą, remiasi mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo ir brandos egzaminų rezultatais, gimnazijos veiklos įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis.

14. Gimnazijos ugdymo plane nurodytas pamokų skaičius, skirtas dalyko bendrajai programai įgyvendinti per vienerius mokslo metus.

15. Atsiradus gimnazijos ugdymo plane nenumatytiems atvejams, gimnazijos direktorius, suderinęs su gimnazijos taryba, priima sprendimus dėl gimnazijos ugdymo plano arba mokinio individualaus ugdymo plano koregavimo priklausomai nuo mokymo lėšų, išlaikydamas minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti.

16. Gimnazijoje susitarta dėl:

16.1. skaitymo, rašymo, kalbėjimo, skaičiavimo ir skaitmeninių gebėjimų ugdymo per visų dalykų pamokas;

16.2. skaitymo, rašymo ir kalbėjimo gebėjimų ugdymo vykdant Komunikavimo gimtąja kalba programą;

16.3. matematinio raštingumo ugdymo priemonių taikymo: matematinė simbolių ir struktūrų naudojimo, duomenų pateikimo diagramomis; pagrindinių matematinė sąvokų ir skaičiavimų teisingumo, teiginių pagrindimo ir įrodymo;

16.4. skaitmeninių gebėjimų ugdymo naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis: įvairiomis informacijos paieškos sistemomis, skirtingais informacijos šaltiniais, skaitmeninio turinio įvairiais formatais (pvz., teksto, pateikčių, lentelių, vaizdo, garso įrašų), elementaraus formatavimo;

16.5. mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo (Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka 2015-06-09 Nr.V-37);

16.6. mokymosi pagalbos teikimo (Mokymosi pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas 2019-06-07 V-47);

16.7. švietimo pagalbos teikimo (Švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas patvirtintas 2015-06-19 direktoriaus įsakymu Nr.V-37);

16.8. 2019 m. lapkričio mėnesį, minint tarptautinę antikorupcijos savaitę, veiklos integruojamos į mokomuosius dalykus (istorijos, pilietiškumo ugdymo, dorinio ugdymo) bei vykdomos klasių valandėlių metu, fiksuojama mokytojų ilgalaikiuose planuose ir klasės vadovo plane;

16.9. finansinis raštingumas integruojamas į ekonomikos ir matematikos pamokas, tai atsispindi mokomųjų dalykų ilgalaikiuose planuose.

17. Mokytojai ugdymo turinį planuoja vieneriems metams, vadovaudamiesi metodinėse grupėse aptarta ir metodinėje taryboje priimta planavimo metodika, strateginiais gimnazijos tikslais, vertinimo metu sukaupta informacija. Planai, pritarus metodinei grupei, derinami su direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

18. Individualios ir pritaikytos programos rengiamos pagal Vaiko gerovės komisijos pateiktas rekomendacijas.

19. Pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programos gimnazija siūlo atsižvelgdama į mokinio mokymosi poreikius ir šių dienų aktualijas. Programos (nesant Švietimo ir mokslo ministro patvirtintų) rengia dalyko

mokytojas(-ai). Programas, suderintas metodinėje grupėje, tvirtina gimnazijos direktorius.

20. Ugdymas organizuojamas šiose aplinkose:

20.1. pradinio ugdymo mokinių ugdymas vyksta klasėse;

20.2. 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokinių ugdymui skirti dalykų kabinetai;

20.3. mokinių ugdymo(si) reikmėms tenkinti gimnazijoje yra stadionas su naujai įrengtu bėgimo taku ir šuoliaduobe, renovuota krepšinio aikštė, sporto salė, biblioteka ir skaitykla, interaktyvi klasė;

20.4. dalis pamokų vyksta netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose gamtinėse, istorinėse vietose ir kt.), tai nurodant ilgalaikiuose planuose. Ne pamokų forma organizuojamo ugdymo proceso trukmė perskaičiuojama į mokymosi pamokomis laiką ir fiksuojama elektroniniame dienynė.

III. MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS GIMNAZIJOJE

21. Gimnazijoje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia Gimnazijos vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Širvintų r. Musninkų Alfonso Petručio gimnazijos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo reglamentu, patvirtintu 2019 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. V-90.

22. Mokykla, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencinės veiklas:

22.1. sudarant klasės socialinį pasą įvertinamos konkrečiai klasei būdingos rizikos;

22.2. Metodinė taryba, bendraudama su klasių vadovais, socialiniu pedagogu, atsižvelgdama į mokyklos ir klasės kontekstą, numato ir parenka reikalingas prevencines programas, kurias integruojamos į mokomuosius dalykus ir klasės valandėles;

22.3. į mokomųjų dalykų ugdymo turinį dalykų mokytojai ir klasių vadovai integruoja temas, susijusias su patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų prevencija, sveikos gyvensenos skatinimu;

22.4. mokykla sudaro sąlygas mokiniams dalyvauti ilgalaikėse prevencinėse programose:

1-4 klasių mokiniai dalyvauja socialinių-emocinių įgūdžių lavinimo programoje „Antras žingsnis“, programa vykdoma klasių valandėlių metu;

22.5. 6-IVg klasių mokiniai dalyvauja „Vaiko emocijų išraiškos kontrolės (VEIK)“ ugdymo programoje. Programa vykdoma 7, 8, I g klasėse (po 10 mokinių) vieną kartą per savaitę pagal pamokų tvarkaraštį, o 6, II-IVg klasėse - tris kartus per mokslo metus klasių valandėlių metu.

23. Prevencinės veiklos integruojamos į neformaliojo vaikų švietimo veiklas: organizuojama Tolerancijos diena, Savaitė be patyčių, Kalėdinė gerumo akcija. Ištikus metus organizuojamos veiklos, skatinančios skirtingų kartų: vaikų, tėvų, senelių, mokytojų, vietinių bendruomenių narių, bendradarbiavimą. Mokiniai įtraukiami į jaunesnės mokyklos aplinkos kūrimą.

24. Praplečiant fizinio ugdymo pamokų turinį, kiekvienam mokiniui sudaromos sąlygos prieš pamokas ar/ir tarp pamokų užsiimti iki 20 min. fiziškai aktyvia veikla. Mokiniai gali aktyviai praleisti laiką gimnazijos teritorijoje ir sporto aikštyne. Gimnazijos fojė mokiniai gali žaisti stalo tenisą. Vyresnių klasių mokiniai 1 kartą per savaitę veda aktyvias pertraukėles pradinėjų klasių mokiniams.

25. Į gimnazijos ugdymo turinį „Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“, integruojama taip:

Eil. nr	Teminė programos sritis	Klasė	Dalykas	Tema
1.	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata.	5	Dailė	Sveika gyvensena = stipri sveikata.
			Lietuvių kalba	Namų teikiamas saugumas. J. Biliūnas. „Joniukas“.
2.	Fizinė sveikata	5	Kūno kultūra	Sveiko maisto produktų pasirinkimo galimybės. Asmens higienos reikalavimai pamokose.
			Gamta ir žmogus	Sveika mityba. Būk aktyvus, judrus ir būsi sveikas.
			IT	Kompiuteris ir sveikata.
			Klasės valandėlė	Savęs pažinimo testas.
3.	Psichinė sveikata	5	Lietuvių kalba	Stiprinantys ir skaudinantys išgyvenimai. Gendručio Morkūno „Vasara su Katšuniu“. Asmeninis apsisprendimas ir atsakomybė. J. Kaupas. „Stirniukas“.
			Tikyba	Kūrėjas mus pažįsta, džiaugiasi ir kviečia talkinti.
4.	Socialinė sveikata	5	Lietuvių kalba	Diskusija apie draugystę. Stiprinantys ir skaudinantys išgyvenimai. Gendručio Morkūno „Vasara su Katšuniu“.
			IT	Interneto etikos principai.
			Tikyba	Kokie esame?
				Gėris – kelias į laimę. Mokomės draugauti.
5.	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata	6	Tikyba	Kas yra arčiausiai manęs. Gerbk savo tėvą ir motiną.

6.	Fizinė sveikata	6	Rusų kalba	Mes ir sportas. Ką mes valgome? Mano diena.
			Fizinis ugd.	Alkoholio, tabako ir psichiką veikiančių medžiagų neigiamas poveikis paauglio organizmui ir jų nesuderinamumas su sportu. Fizinio aktyvumo taikymas pagal fizinį pajėgumą, poreikius ir sveikatos būklę.
			IT	Kompiuteris ir sveikata.
			Gamta ir Žmogus	Lytinis brendimas- organizmo ruošimasis daugintis.
			Anglų kalba	Beprotiškas sportas. Maistas smegenims.
			7.	Psichinė sveikata
			Lietuvių kalba	L. Kerolis. „Alisa Veidrodžių karalystėje”.
			Tikyba	Nežudyk.
			IT	Interneto etikos principai.
8.	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata	7	Dailė	Konkursas „Aš ir mano aplinka“.
			Tikyba	Mano šeima – Dievo dovana.
			Klasės valandėlė	Kaip tėvai man padeda mokytis?
9.	Fizinė sveikata	7	Fizinis ugd.	Judėjimo ir fizinių pratimų nauda organizmui. Kasdieninis fizinis aktyvumas. Taisyklingos laikysenos išsaugojimas. Saugos priemonės fizinės veiklos metu.
			Klasės valandėlė	Mano dienvartė. Asmens higiena ir užkrečiamos ligos.
			Biologija	Ekologija.
			10.	Psichinė sveikata
			Tikyba	Kokį aš matau save ir kokį mane mato kiti?
			Dailė	Kūryba – vienas iš saviraiškos būdų.
11.	Socialinė sveikata	7	Klasės valandėlė	Pagalba draugui, iš kurio tyčiojasi.
			IT	Interneto etikos principai.
			Anglų kalba	Draugas, draugystė.

12.	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata	8	Dailė	Konkursas „Aš ir mano aplinka“.
13.	Fizinė sveikata	8	Fizinis ugd.	Judėjimo ir fizinių pratimų nauda organizmui.
				Kasdieninis fizinis aktyvumas.
				Taisyklingos laikysenos išsaugojimas.
				Saugos priemonės fizinės veiklos metu.
			Biologija	Maisto medžiagos, organinės medžiagos.
				Vitaminai.
				Žmogaus gyvenimo ciklas.
			Anglų kalba	Reklamos poveikis žmogui.
			Žmogaus sauga	Traumų ir sužalojimų prevencija sportuojant. Regos ir klausos traumų prevencija.
Klasės valandėlė	Mano dienotvarkė. Susižavėjimas ir meilė. Lytinis brendimas.			
Tikyba	Mūsų unikalumas paauglystėje. Ką apie mus byloja mūsų kūnas?			
14.	Psichinė sveikata	8	Dailė	Kūryba – vienas iš saviraiškos būdų.
15.	Socialinė sveikata	8	Klasės valandėlė	Pagalba draugui, iš kurio tyčiojamas.
			IT	Interneto etikos principai.
16.	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata.	Ilg	Klasės valandėlė	Santuokos, šeimos vertingumas.
			Tikyba	Pašaukti būti laimingi. Vienatvė – atradimai ar praradimai?
17.	Fizinė sveikata	Ilg	IT	Kompiuteris ir sveikata
			Fizinis ugd.	Judėjimo įgūdžiai (taisyklinga laikysena, taisyklingas kvėpavimas).
			Biologija	Genetiškai modifikuoti produktai.
				Apvaisinimas ir vaisiaus vystymasis. Gimstamumo reguliavimo būdai.
			Rusų kalba	Sveika gyvensena.
Lietuvių kalba	Žemaitė. „Marti“. Žmogus ir jo aplinka.			
18.	Psichinė sveikata	Ilg	Klasės valandėlė	Dėmesio sutelkimo, valios stiprinimo svarba mokantis, siekiant užsibrėžto tikslo.
19.	Socialinė sveikata	Ilg	Rusų kalba	Kokie mes? Bendravimas su bendraamžiais ir tėvais.
			Lietuvių kalba	I. Šeinius. „Kuprelis“. Pagarbus bendravimas, jo svarba tarpusavio santykiams.
				Žemaitė. „Marti“. Emocinis smurtas šeimoje.
			Klasės valandėlė	Lygiaverčių, pagarbių santykių svarba draugystėje.
			Anglų kalba	Žinomumo kaina.
Tikyba	Aš esu laisvas ir atsakingas.			

20.	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata	IIg	Chemija	Alkoholio poveikis žmogaus organizmui.
			Tikyba	„Ar tikrai karas ir taika prasideda šeimoje?“ Motina Teresė. Vienas už kitą paslaptingesni.
21.	Fizinė sveikata	IIg	IT	Kompiuteris ir sveikata.
			Fizinis ugd.	Fizinių galių ugdymo įtaka asmenybės savybėms.
			Rusų kalba	Mėgstamiausias patiekalas. Ką iš ko gaminame? Lietuvių ir rusų nacionaliniai patiekalai.
			Dailė	Ergonomika. Daiktai aplink mus.
			Fizika	Elektromagnetinių laukų įtaka žmogaus organizmui. UV spindulių įtaka, taikymas medicinoje.
			Lietuvių kalba	J. Grušas. „Meilė, džiazas ir velnias“. Pirmosios meilės patirtys.
			Etika	Lytis. Savęs suvokimas. Kultūra. Visuomenė. Rizikinga elgsena. Lytiniai nusikaltimai. Savigarba.
				Intymumas. Kaip pasakyti „Ne“. Pagalbos linija.
			Tikyba	Mano kūnas – mano šventovė. Ar skaistumas šiandien dar madingas? Ką Bažnyčia kalba apie lytiškumą ir meilę? Vaisingumas – Dievo dovana.
			22.	Psichinė sveikata
Etika	Gyvenimo prasmė. Laimė.			
Fizika	IT neigiama įtaka.			
Anglų kalba	Žmogaus charakterio bruožai.			
23.	Socialinė sveikata	IIg	Rusų kalba	Aš ir mano draugai.
			Klasės valandėlė	Lygiaverčių, pagarbių santykių svarba draugystėje.
			Pilietiškumo pagrindai	Aukojimosi, donorystės, savanoriavimo prasmė asmens ir visuomenės gerovei. Pagarbaus bendravimo virtualioje erdvėje etikos, saugaus interneto naudojimosi taisyklės.
			Anglų kalba	Seksizmas reklamoje.
			Tikyba	Noriu gimti iš meilės.

24.	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata	IIIg	Lietuvių kalba	J. Radvanas. Vyro vaidmuo bendruomenėje ir visuomenėje.
			Anglų kalba	Šeimos modeliai įvairiose kultūrose.
			Klasės valandėlė	Gyvenimo santuokoje ir gyvenimo nesusituokus pranašumai.
			Tikyba	Mūsų vertybės ir prioritetai. Šeimos modeliai.
25.	Fizinė sveikata	IIIg	Fizinis ugdymas	Pratimų sistemos, padedančios darniai lavinti kūną.
				Taisyklingo kvėpavimo, grūdinimosi nauda sveikatai.
				Traumų prevencija fizinio aktyvumo metu, saugumo judant, mankštinantis, sportuojant principai.
			Lietuvių kalba	K. Donelaitis. „Metai“. Ponų ir būrų gyvenimo būdas, valgyimo įpročiai.
			Klasės valandėlė	Įvairios lytinės orientacijos asmenų diskriminacijos ir atskirties mažinimas.
26.	Psichinė sveikata	IIIg	Klasės valandėlė	Kritiškas gautos informacijos vertinimas.
				Pagrindiniai žmogaus raidos etapai.
			Vaiko emocijų išraiškos kontrolės (VEIK) užsiėmimai	Jausmai ir emocijos.
				Emociniai išgyvenimai.
				Psichinės sveikatos esmė ir jos puoselėjimo svarba.
27.	Socialinė sveikata	IIIg	Klasės valandėlė	Saugus ir atsakingas elgesys virtualioje ardvėje.
28.	Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata.	IVg	Klasės valandėlė	Darnos šeimoje reikšmė šeimos narių emocinei sveikatai, vaiko raidai.
29.	Fizinė sveikata	IVg	Fizinis ugdymas	Pratimų sistemos, padedančios darniai lavinti kūną.
				Taisyklingo kvėpavimo, grūdinimosi nauda sveikatai.
				Traumų prevencija fizinio aktyvumo metu, saugumo judant, mankštinantis, sportuojant principai.
			Anglų kalba	Mitybos plano sudarymas.
			Istorija	Ekologinės problemos sovietinės industrializacijos metu.
			Klasės valandėlė	Geismo, aistros valdymo prasmė ir būdai. Galimos nevaldomos lytinės aistros tenkinimo pasekmės: nenorimas (krizinis) nėštumas, lytiškai plintančios infekcijos, teisinė atsakomybė ir kt.
			Vaiko emocijų išraiškos kontrolės (VEIK) užsiėmimas	Nežodinis bendravimas.

30.	Psichinė sveikata	IVg	Lietuvių kalba	A. Škėma. „Balta drobulė“. Išorinių veiksnių įtaka asmens savivertės formavimuisi.
			Anglų kalba	Emotions Before Exams. Streso valdymo strategijos, būdai.
			Vaiko emocijų kontrolės užsiėmimai	Bendravimas ir temperamentas.
				Savęs pažinimas ir savigarba
				Streso ir nerimo priežastys ir įveikimo būdai. Savizudybės, jų priežastys, požymiai ir prevencijos būdai.
31.	Socialinė sveikata	IVg	Lietuvių kalba	Č. Milošas. „Isos slėnis“. Draugystės, kaip praturtinančio konstruktyvaus ryšio, samprata.
			Tikyba	Žmogus – kūrėjas.
			Vaiko emocijų kontrolės užsiėmimas	Sėkmingo bendravimo samprata.
				Socialinis suvokimas.
				Konflikto samprata, tipai, sprendimas.

IV. SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

26. Pagal pagrindinio ugdymo programą 5-8 ir I-IIg klasių mokiniams socialinė-pilietinė veikla yra privaloma, jai skiriama ne mažiau kaip 10 valandų per mokslo metus. Mokiniai renkasi iš siūlomos veiklos:

Klasė	Valandų skaičius	Įgijama kompetencija	Siūloma veikla
5-6	10	Pozityvi veikla klasėje ir mokyklos bendruomenėje: padeda kitiems ir priima pagalbą, noriai dirba grupėse.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalyvavimas „Gerumo“ akcijoje. 2. Pagalba draugui, turinčiam mokymosi sunkumų, specialiųjų ugdymo(si) poreikių. 3. Klasės renginių organizavimas. 4. Pagalba seneliams, neįgaliems žmonėms. 5. Projektai, kultūrinės programos. 6. Savanorystė. 7. Dalyvavimas ir pagalba vietos bendruomenių ir Širvintų kultūros centro, viešosios bibliotekos veikloje. 8. Pagalba dienos centrui „Aitvarai“.

7-8	10	Atsakingai veikia siekdamas bendrą tikslą: dalyvauja mokyklos savivaldoje, vietos bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje, imasi lyderio vaidmens, dalyvauja savanoriškoje veikloje.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagalba draugui, turinčiam mokymosi sunkumų, specialiųjų ugdymo(si) poreikių. 2. Pagalba pradinukams organizuojant klasės renginius. 3. Dalyvavimas klasės ir mokyklos savivaldoje. 4. Klasės ir mokyklos renginių organizavimas. 5. Dalyvavimas vietos bendruomenių renginiuose. 6. Pagalba seneliams, neįgaliems žmonėms. 7. Savanorystė. 8. Pagalba bibliotekoje. 9. Projektai, kultūrinės programos.
I-IIg	10	Sąmoningai ir motyvuotai prisiima atsakomybę: atranda savo galimybes ir poreikius dalyvaudami visuomeninėje ir darbinėje veikloje, susipažįsta su darbo rinkos poreikiais	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklos aplinkos tvarkymo ir švaros palaikymo akcija. 2. Dalyvavimas visuotinėje akcijoje „Darom“. 3. Organizavimas ir dalyvavimas „Gerumo“ akcijoje. 4. Pagalba draugui, turinčiam mokymosi sunkumų, specialiojo ugdymo(si) poreikių. 5. Bendradarbiavimas su ikimokyklinio ugdymo įstaigomis. 6. Dalyvavimas klasės ir mokyklos savivaldoje. 7. Klasės ir mokyklos renginių organizavimas. 8. Dalyvavimas ir pagalba vietos bendruomenių veikloje. 9. Pagalba seneliams, neįgaliems žmonėms. 10. Savanorystė. 11. Savanorių kapų tvarkymas (I g kl.) 12. Projektai, kultūrinės programos. 13. Signataro Alfonso Petruolio kapo tvarkymas. (II g kl.) 14. Judriųjų pertraukų organizavimas pradinių klasių mokiniams.

Mokinių socialinės-pilietinės veiklos pasirinkimai ir darbų atlikimas fiksuojami mokinių individualiuose ugdymo(si) planuose ir elektroniniame dienyne.

V. LIETUVIŲ KALBOS UGDYMAS GIMNAZIJOJE

27. Gimnazija užtikrina raštingumo ugdymą per visų dalykų pamokas. Lietuvių kalba ugdoma gimnazijoje vykdant Komunikavimo gimtąja kalba kompetencijos ugdymo programą.

Programos įgyvendinimo kryptys, priemonės:

- 27.1. priimti bendri kalbos ugdymo reikalavimai gimnazijoje;
- 27.2. programa apima visas komunikavimo gimtąja kalba raiškos sritis: kalbėjimą, klausymą, skaitymą, rašymą;
- 27.3. kalbėjimas ir klausymas. Sudaromos galimybės vartoti kalbą autentiškose situacijose: mokinių žodinis atsakinėjimas per įvairių dalykų pamokas (projektinių darbų, įvairių pateikčių ir pan. pristatymas) vertinamas atsižvelgiant ir į kalbos kultūrą (gebėjimą rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu);
- 27.4. skaitymas. Skatinama skaitymo motyvacija. Per įvairių dalykų pamokas mokiniai mokomi ir skatinami taikyti įvairias skaitymo strategijas;
- 27.5. rašymas. Per visų dalykų pamokas mokiniai pratinami tikslingai, atsakingai, kūrybingai, tvarkingai raštu reikšti įvairiopą turinį;
- 27.6. per visų dalykų pamokas tikrinant mokinių rašto darbus vertinamas ir kalbos vartojimas:
- 27.7. sutartiniais ženklais žymimos rašybos, skyrybos, gramatikos klaidos;
- 27.8. įvertinama, ar tvarkingai, įskaitomai parašyta ;
- 27.9. galutinis pažymys rašomas atsižvelgus į mokinio raštingumą (-0,5 balo už 7 ir daugiau rašybos klaidų, -0,5 balo už rašto kultūros nesilaikymą);
28. per visų dalykų pamokas kontroliniai darbai rašomi tik kontrolinių darbų sąsiuvinuose arba mokytojų parengtuose testų lapuose.
29. Klasės ir namų darbai rašomi tik standartiniuose sąsiuvinuose laikantis bendros tvarkos, privalomos paraštės, data, pamokos tema.
30. Pradinėse klasėse iki 10 min. pamokos laiko skiriama dailyraščiui.
31. Pradinėse klasėse daugiau lietuvių kalbos pamokų laiko skiriama rišliosios kalbos ugdymui 3-4 klasėse mažinamas užduočių, atliekamų pratybų sąsiuvinuose kiekis, rašoma daugiau rišlių tekstų.
32. Informacinėse technologijose naudojamosi lietuviška aplinka (Žr. Komunikavimo gimtąja kalba kompetencijos ugdymo programa.)

VI. MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

33. Per dieną negali būti daugiau kaip 5 pamokos pradinių klasių mokiniams, daugiau kaip 7 pamokos pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokiniams.
34. Sudarant individualius ugdymo planus siekti, kad mokiniai pasirinktų mažiausią pamokų skaičių, atitinkantį jo mokymosi ir tolimesnės karjeros lūkesčius.
35. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams mokytis 5-8 ir gimnazijos I–II klasių mokiniams skiriamas, suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).
36. Mokymosi pagalbai skirtos trumpalaikės konsultacijos (trumpesnės už pamokos trukmę) neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį, o ilgalaikės (trukmė lygi pamokos trukmei) įskaitomos į mokymosi krūvį.
37. Gimnazijos direktoriaus pavaduotojas ugdymui organizuoja ir atlieka mokinių mokymosi krūvio bei skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę, organizuoja mokytojų bendradarbiavimą sprendžiant krūvio optimizavimo klausimus.
38. Mokiniams per dieną negali būti skiriama daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Kontrolinių darbų laiką ir apimtį mokytojai derina su mokiniais, susitaria dėl datos, įrašo į elektroninį dienyną.
39. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai nerašomi po ligos, atostogų, po šventinių dienų ir dėl kitų svarbių priežasčių.
40. Namų darbų skyrimą atskiros klasės mokiniams joje dirbantys mokytojai derina tarpusavyje, atsižvelgdami į tai, kad jiems atlikti reikia ne daugiau kaip 1 valandos 3-4 klasių, 1,5 valandos 5-6 klasių, 2 valandų 7-8 klasių, 2,5 valandų I-IV gimnazijos klasių mokiniams pagal šias taisykles:
  - 40.1. 1-2 klasėje namų darbai neskiriami;
  - 40.2. 3-4 klasėje skiriami lietuvių kalbos, anglų kalbos, matematikos namų darbai;
  - 40.3. namų darbų laiko paskirstymas pagal dalykų grupes 5-8 kl.:

Dalykas, dalykų grupė	Skirta namų darbams laiko minutėmis V-VI kl.	Užduočių rūšys	Užduotims atlikti skirtas laikas minutėmis	Skirta namų darbams laiko minutėmis VII-VIII kl.	Užduotims atlikti skirtas laikas minutėmis	
Laikas	1,5 val.			2 val.		
Lietuvių k.	20 min.	Gramatikos pratimai	10	30	20	
		Teksto suvokimo užduotys	15			20
		Pasiruošimas rašinėliams	20			30
Užsienio k.	20 min	Žodyno pratimai	10	25	15	
		Gramatikos pratimai	15			15
		Pasiruošimas pasisakymui, pokalbiui	20			20
Socialiniai mokslai	15 min.	Faktinės medžiagos pakartojimas, žemėlapių, šaltinių peržiūrėjimas		20		
Matematika	20 min.	Paprasciausios užduotys pagal nurodytą taisyklę arba pavyzdį	5	25	5	
		Paprastos užduotys, reikalaujančios atpažinti taisyklę ar pavyzdį	10			10
		Nesudėtingos užduotys, savarankiškai panaudojant kelias taisykles	15			15
		Kūrybinės užduotys, reikalaujančios nestandartinio sprendimo būdo	20			25
		Probleminės užduotys	20			25
Gamtos mokslai	15	Medžiagos pakartojimas prieš kontrolinį darbą		20		

40.4.namų darbų apimtis I-II g klasėse 2,5 val. Skiriamų namų darbų laiko paskirstymas:

Dalykas, dalykų grupė	Skirta namų darbams laiko minutėmis	Užduočių atlikimo forma	Užduočių rūšys	Skirta minučių
Lietuvių kalba	30	Raštu, Žodžiu	Pasiruošimas rašiniui	30
			Teksto suvokimo užduotis	20

			Gramatikos pratimai	10
Užsienio kalbos	45	Raštu, žodžiu	Žodyno pratimai	10
			Gramatikos pratimai	20
			Pasiruošimas dialogui	15
			Pasiruošimas monologui	20
Socialiniai mokslai	20	Žodžiu	Faktinės medžiagos pakartojimas, žemėlapių, šaltinių peržiūrėjimas	20
Matematika	25	Raštu	Paprasciausias uždutys pagal nurodytą taisyklę arba pavyzdį	5
			Paprastos uždutys, reikalaujančios atpažinti taisyklę ar pavyzdį	10
			Nesudėtingos uždutys, savarankiškai panaudojant kelias taisykles	15
			Kūrybinės uždutys, reikalaujančios nestandartinio sprendimo būdo	20
			Probleminės uždutys	25
Gamtos mokslai	30	Žodžiu	Medžiagos pakartojimas prieš atsiskaitymą	30

40.5. namų darbų atlikimo laiko III-IV gimnazijos klasėse 2,5 valandų pagal dalykus ir užduočių tipus paskirstymas:

Dalykas, dalykų grupė	Skirta namų darbams laikas minutėmis	Užduočių atlikimo forma	Užduočių rūšys	Uždutims atlikti skiriamas laikas minutėmis
Lietuvių kalba	30	Raštu Žodžiu	Pasirengimas rašiniui	30
			Teksto suvokimo uždutys	20
			Gramatikos pratimai	10
Užsienio kalbos	30	Raštu Žodžiu	Žodyno pratimai	10
			Pasiruošimas rašiniui	30
			Gramatikos pratimai	15
			Pasiruošimas monologui	20
			Pasiruošimas dialogui	15
			Teksto suvokimo uždutys	20
Matematika	30	Raštu	Paprasciausias	5
			Paprastos	10
			Nesudėtingos	15
			Probleminės	20
			Kūrybinės	20

Socialiniai mokslai	30	Žodžiu	Faktinės medžiagos pakartojimas, žemėlapių, šaltinių peržiūrėjimas	15
Gamtos mokslai	30	Žodžiu	Pasikartojimas prieš diagnostinį vertinimą	15

40.6. namų darbai neužduodami per dorinio ugdymo, menų, fizinio ugdymo, pasirenkamų dalykų ir dalykų modulių pamokas ir mokinių atostogoms.

41. Dalykų mokytojai, rengdami namų užduotis, vadovaujasi nurodytu laiko paskirstymu ir grįžtamąją informaciją naudoja tolesniam mokymuisi.

42. Mokiniai laisvu metu gali ruošti namų darbus, rengti projektus gimnazijos bibliotekoje, skaitykloje ir kitose mokinių reikmėms pritaikytose erdvėse. Mokiniai, kurie negali tinkamai atlikti namų darbų dėl nepalankių socialinių, ekonominių, kultūrinių sąlygų namuose, gali juos atlikti mokykloje arba dienos centre „Aitvarai“.

43. Mokinys, gimnazijos direktoriaus įsakymu, gali būti atleidžiamas nuo menų (dailės, muzikos) ir fizinio ugdymo, o išimties atvejais ir kitų privalomojo dalyko savaitinių pamokų (ar jų dalies) lankymo, jeigu:

43.1. mokosi dailės, choreografijos, muzikos, meno gimnazijose ar yra jas baigęs;

43.2. mokosi sporto srities neformaliojo švietimo įstaigose;

43.3. yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų per einamuosius mokslo metus nugalėtojai;

43.4. mokosi stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, sanatorijos mokykloje.

43.5. mokiniai, besimokantys Meno ar Sporto mokykloje, tėvų prašymu atleidžiami nuo atitinkamo dalyko pamokų.

44. Atleidimo nuo dailės, muzikos ar pamokų tvarka:

44.1. pageidaujantys būti atleisti nuo atitinkamo dalyko pamokų mokiniai iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. klasės auklėtoji pateikia tėvų (globėjų) prašymą dėl atleidimo ir pažymą, liudijančią, kokią mokyklą lanko;

44.2. klasės auklėtojas, suderinęs su dalyko mokytoju, pateikia dokumentus direktoriaus pavduotojui ugdymui, nurodydamas, kur pamokos metu bus mokinys.

45. Direktoriaus įsakymu atleisti nuo dailės, muzikos, fizinio ugdymo pamokų mokiniai pamokoje gali nedalyvauti, o, užtikrinant nuo pamokų atleistų mokinių užimtumą ir saugumą, sudaromos sąlygos savarankiškai dirbti skaitykloje. Kai šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios arba paskutinės, už mokinių saugumą atsako tėvai (globėjai, rūpintojai). Apie tai gimnazija informuoja tėvus.

46. Atsiskaitoma taip:

46.1. baigiantis pusmečiams ir mokslo metams atleistas mokinys pateikia klasės auklėtoji atitinkamos ugdymo įstaigos pažymą apie pasiekimus;

46.2. pažymoje nurodytas įvertinimas įskaitomas kaip dalyko įvertinimas ir įrašomas į suvestinę, įvertinimai į dienyną neperrašomi.

47. IV gimnazijos klasės mokiniams, kurių mokymosi pasiekimai geri arba labai geri, Mokytojų tarybos sprendimu galima leisti neegzaminuojamų dalykų mokytis savarankiškai, nelankant privalomų pamokų. Atleidimo nuo privalomų pamokų terminus ir atsiskaitymo tvarką nustato Mokytojų taryba, išnagrinėjusi kiekvieno mokinio prašymą. Žr. (Mokinių atleidimo nuo fizinio ugdymo, šokio, dailės, muzikos pamokų (jų dalies) ir pasiekimų įvertinimo įskaitymo tvarkos aprašas) 2020 m kovo 31 d. įsakymas Nr. V-26

VII. MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

48. Mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal Musninkų Alfonso Petručio gimnazijos Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką.

49. Mokinių, jų tėvų ar globėjų prašymai dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo nagrinėjami tvarka tokia:

49.1. mokinys arba jo tėvai rašo motyvuotą prašymą gimnazijos direktoriui;

49.2. gimnazijos direktorius įsakymu sudaro apeliacinę komisiją konkrečiam atvejui tirti;

49.3. Komisijos pirmininku yra skiriamas gimnazijos direktorius, nariais - direktoriaus pavaduotoja ugdymui ir du dalyko, kurio problemos nagrinėjamos, specialistai arba giminingų dalykų mokytojai;

49.4. su apeliacinės komisijos sprendimu supažindinami apeliacijos teikėjai pateikiant jiems šios komisijos protokolo išrašą.

50. Šios komisijos sprendimas yra galutinis.

(Žr. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas. Mokinių asmeninės pažangos ir pasiekimų stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo tvarkos aprašas 2020-02-28 V-17)

VIII. MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

51. Mokymosi pagalbą mokiniui teikia:

51.1. mokytojas individualizuodamas ir diferencijuodamas užduotis;

51.2. specialusis pedagogas, socialinis pedagogas.

52. Ugdymo programos pamokos, skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, panaudojamos mokymo(si) pasiekimams gerinti:

52.1. 1-4 klasėse individualioms ir grupinėms konsultacijoms (gabiems mokiniams, mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, esant žemiems mokymosi pasiekimams);

52.2. 5-IV gimnazijos klasėse ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, diferencijuotam mokymui, projektinei ir kitai veiklai.

53. Praėjusių mokslo metų pabaigoje, nustačius mokinių pagalbos mokantis poreikius, atsižvelgiant į mokymo reikmėms skiriamas lėšas, skiriamos ilgalaikės konsultacijos.

53.1. mokiniams, kurie turi mokymosi sunkumų, aukštesnių mokymosi lūkesčių,

53.2 keičiantiems dalykus ar dalykų kursus, organizuojamos trumpalaikės konsultacijos.

54 Sudaromas atskiras konsultacijų po pamokų tvarkaraštis.

Žr.(Švietimo pagalbos teikimo mokiniui tvarkos aprašas 2015-06-19 V-37)

IX. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS GIMNAZIJOJE

55. Neformalusis vaikų švietimas gimnazijoje vykdomas dvejomis kryptimis: menine, sportinė ir sveikatingumo.

56. Neformaliojo švietimo veikla vykdoma:

56.1. mokslo metų pabaigoje išsiaiškinus mokinių poreikius, paskirstomos neformaliajam švietimui skirtos valandos;

56.2. neformaliojo švietimo veikla įrašoma į neformaliojo švietimo tvarkaraštį, jos apskaita vedama elektroniniame dienyne.

56.3. neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.

57. Neformalusis vaikų švietimas 2020–2021 mokslo metais organizuojamas taip:

Klasė	Skirta valandų	Meninė veikla	Sportinė ir sveikatingumo veikla
1-4	8	4	4
5-8	4	1	3

I-II g	2	1	1
III-IVg	2	1	1

X.UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

58.Dalykų mokymo integravimo tikslas derinant atskirų dalykų ugdymo turinį, taikant aktyvius ugdymo metodus ir mažinant mokinių mokymosi krūvius siekti ugdymo kokybės, atitinkančios mokinių lūkesčius, vykdyti žalingų įpročių, kvaišalų naudojimo ir nusikalstamumo prevenciją, išmokyti mokinius tinkamai elgtis ekstremalių situacijų atvejais.

59.Tarpdalykinis integravimas – dalykų, kurių ugdymo turinys yra susijęs ar priskiriamas tai pačiai sričiai, vykdomas taip:

59.1.dalykų mokytojai metodinėse grupėse išnagrinėja Bendrosiose ugdymo programose nurodytą ugdymo turinį, derina tam tikrų temų nagrinėjimo bendrą laiką, neįtraukia pasikartojančių per kelis dalykus temų į teminius planus, planuoja bendras pamokas;

59.2.integruojamų pamokų temos fiksuojamos ilgalaikių planų skiltyje, skirtoje pastaboms;

59.3.integruojamų pamokų apskaita vykdoma pamokų turinį įrašant į abiejų dalykų elektroninio dienyno skiltį, skirtą pamokos temai. Žr.(Integruojamųjų programų tvarkos aprašas 2020-03-30 Nr. V-25)

60..Mokomųjų dalykų ugdymo turinys integruojamas taip:

Dalykas	Klasė	Valandų skaičius	Tema
Istorija - tikyba	5	1	Lietuvos religinės bendruomenės
Istorija - dailė	5	1	Alfonsas Petrulis – Nepriklausomybės akto signataras
Istorija - dailė	5	1	Lietuvos valstybės simbolika
Istorija -dailė- informacinės technologijos- technologijos	5	2	Pluoštai. Verpalai, siūlai, natūralios tekstilės medžiagos.
Istorija – tikyba	6	1	Kokia religija, tokie ir papročiai
Matematika-geografija	6	1	Mastelis
Geografija-istorija	6	1	Didieji geografiniai atradimai
Gamta-geografija	6	1	Šiltnamio efektas
Gamta-geografija	6	1	Žemės susidarymo istorija
Technologijos- biologija	6	2	Virtuvė, švara ir higiena
Dailė-geografija	7	1	Pasaulio šalys
Istorija - tikyba	7	1	Krikščionybės atsiradimas
Istorija - dailė	7	1	Antikos menas
Technologijos-dailė-braižyba	7	2	Nėrimas/mezgimas.
Chemija-matematika	8	1	Tirpalų koncentracijų skaičiavimas
Istorija - dailė	8	1	Renesansas ir barokas Europoje ir Lietuvoje.
Istorija – dailė	8	1	Menas viduramžiais
Biologija-chemija	8	1	Anglies ir deguonies apytaka biosferoje
Chemija-matematika	8	1	Grafikų braižymas ir nagrinėjimas
Tikyba-geografija	I g	1	Didžiosios pasaulio religijos
Biologija-chemija	II g	1	Ekologija

Istorija – pilietiškumo pagrindai	IIg	4	Lietuvių emigracijos priežastys ir pasekmės Lietuvos dalyvavimas tarptautinėse organizacijose Europos integracija Globalinės problemos
Lietuvių kalba-tikyba	II g	1	Viduramžių epochos apžvalga

Lietuvių kalba-istorija	III g	1	Renesanso ir baroko epochos apžvalga
Biologija-chemija	III g	1	Laštelės cheminė sudėtis
Rusų kalba-dailė	III g	1	Kultūros palikimas
Istorija - dailė	III g	2	Viduramžių menas Renesansas, barokas ir klasicizmas Lietuvoje

61. Siekiant nedidinti mokymosi krūvio, organizuojamas integruotas informacinių technologijų ir kitų dalykų (kalbų, matematikos, gamtos mokslų, socialinių mokslų, technologijų) mokymas 7 ir 8 kl.:

61.1. 50% pamokų skiriama informacinių technologijų bendrajai programai, 50% pamokų integruojama į kitus mokomuosius dalykus;

61.2. dienyne nurodoma su kokiais dalykais integruojamos pamokos.

62. Etninės kultūros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 ir 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269, integruojama į mokomuosius dalykus.

Eil. Nr.	Teminė programos sritis	Klasė	Dalykas	Tema
1.	Šeima, giminė ir tradicijos	5	Istorija	Mano giminės medis.
		5	Lietuvių kalba	S. Nėris. „Eglė žalčių karalienė“.
	Tauta ir tradicijos	Ig	Istorija	Tautos samprata, visuomeninis ir kultūrinis sąjūdis Lietuvoje XIX a. Stendo ruošimas „LDK kultūra XIX - XX a. pr.“.
		IIg	Pilietiškumo pagrindai	Tautinis, kultūrinis ir politinis tapatumas.
	Etninės kultūros samprata	IIIg	Lietuvių k.	Etninės kultūros tyrimai, sklaida, valstybinė globa.
			Istorija	Lietuvos visuomenės ypatumai valstybės susidarymo išvakarėse.
IVg	Istorija	Moderniosios tautos formavimasis.		
2	Žmogaus gyvenimo ciklo tarpsniai ir apeigos	Ig	Lietuvių k.	Žmogaus dermė su gamta. L. Sutema. „Nėbėra nieko svetimo“.
		IIg	Lietuvių k.	Pagarba seniesiems tautos papročiams. Vytautas. „Laiškas Jogailai po Lucko suvažiavimo“.
	Ig	Lietuvių k.	Senosios dainos. Jauno žmogaus paveikslas.	
3	Paprotinis elgesys ir vertybės	5	Lietuvių k.	Literatūrinė pasaka – tradicinių vertybių perteikėja. S. Nėris. „Eglė žalčių karalienė“. Pasakų veikėjai ir vertybės. „Dvylika brolių juodvarniais lakstančių“.
		5-6	Istorija	Krikšto kelias į Lietuvą. Pagarba kitoms religijoms.

	Paprotinis elgesys ir	7	Lietuvių k.	Metų ratu.
		8	Istorija	Lietuvos visuomenės bruožai XIII –XIV a.
	tradicinis etiketas			
	Paprotinė teisė ir elgesys	IIIg	Lietuvių k.	L.Sapiega. „Visiems LDK luomams“.
		IIg	Pilietiškumo pagrindai	Paveldas, jo pažinimas, vertinimas, tausojimas, puoselėjimas.
4	Mitybos sveikatos tausojimo papročiai	5-6	Technologijos	Tradicinės šventės ir mityba.
	Kulinarinis paveldas ir mitybos papročiai	IIIg	Technologijos	Lietuvos regionų maitinimosi papročiai, patiekalai. Lietuvos regionų patiekalų gamavimo ypatumai.
5	Etnografiniai regionai	5	Lietuvių k.	Tautos ir valstybės kalba. Lietuvių kalbos turtingumas.
		6	Geografija	Simboliai. Tautos šalia mūsų.
		IIIg	Lietuvių k.	Kalbos funkcijos. Kalbinės komunikacijos dalyviai. K. Donelaitis – Mažosios Lietuvos dainius. Aukštaitijos kaloritas poetiniame pasakojime.
	Gyvenamoji aplinka	5	Lietuvių k.	Namų teikiamas saugumas. Bitė Vilimaitė. „Kada piešime perlinę vištelę?“
			Dailė	Seni ir nauji namai.
			Istorija	Istorinis tyrimas „Mano krašto piliakalniai“.
		6	Geografija	Kur mes gyvename.
			Dailė	Gimtinė seniau ir dabar.
	Namai etninėje kultūroje	7	Istorija	Baltų visuomenės kasdienis gyvenimas.
			Dailė	Senosios architektūros ženklai gimtinėje.
		8	Dailė	Gimtinė pro rasos lašą.
	Kultūrinis kraštovaizdis ir tradicinė arshitektūra	I g	Geografija	Kultūrinis kraštovaizdis.
			Istorija	Kasdienis žmonių gyvenimas XIX – XX a. pr.
		I–II g	Dailė	Fotografijos menas. Piliakalniai.
		III g	Istorija	Ikikrikščioniškoji kultūra. Lietuvos kultūros bruožai XIX a. II p. – XX a. pr.
			Dailė	Regiono (vietovės) kultūra. Dvarų architektūra.
6	Gamta tradicinėje kultūroje	5	Lietuvių k.	Lietuvos gamta poezijoje. S. Nėris. „Eglė žalčių karalienė“.
	Pasaulėjauta, mitologija, religija	6	Dailė	Tikėjimų ir mitų temos. Pasakos iliustracija.
		7	Lietuvių k.	Dainos reikšmė žmogaus ir bendruomenės gyvenime. Veronikos Povilionienės pasakojimai ir dainos.
			Istorija	Baltų pasaulėžiūra ir religija.

		8	Istorija	Senovės lietuvių religija. Ekskursija į Kernavės muziejų.
		IIIg	Lietuvių k.	Žemdirbiškoji pasaulėžiūra. K. Donelaitis. „Metai“.
		IVg		Baltų pasaulėjautos atspindžiai. S. Geda. Poezija.
		Ig	Dailė	Dangaus kūnų simboliai, ornamentika. Plakato piešimas.
	Liaudies astronomija			
		IIg	Fizika	Astronomijos samprata. Liaudies astronomija.
			Dailė	M. K. Čiurlionis. Kūrybos motyvai.
7	Kalendorinės šventės ir papročiai	5	Lietuvių k.	Kalėdinių sveikinimų kūrimas.
			Dailė	Vilniaus verbos.
		6	Dailė	Žmogus ir įvykiai, švenčių simbolika.
			Technologijos	Lietuvių tradicijos šiuolaikinėje aplinkoje.
8	Tradiciniai darbai ir amatai	5	Istorija	Širvintų krašto tradiciniai darbai ir amatai.
			Technologijos	Amžinosios laikmenos – nacionalinė tekstilė.
		5-6	Dailė	Tautodailė ir jos rūšys.
		IVg	Lietuvių k.	Lietuvos kaimas pasirinkimo kryžkelėje. M. Katiliškis. „Miškais ateina ruduo“.
	Tradiciniai amatai	7	Istorija	Baltų gyvenamoji aplinka ir verslai.
			Technologijos	Tradicinių lietuvių raštų piešimas ir siuvinėjimas.
		7-8	Dailė	Tautodailininkas – amato meistras
	Tradicinė ūkinė veikla	I g	Istorija	Lietuvos ūkis ir visuomenė XIX – XX a. pr.
			Lietuvių k.	Tradicinė kaimo gyvenimo sankloda. V. Krėvė. „Skerdžius“. Tradicinės ūkio veiklos atspindžiai Žemaitės „Marčioje“.
			Ekonomika	Ekonominių sistemų atpažinimas ir palyginimas.
9	Tautinis kostiumas	5-8	Dailė	Lietuvos regionai. Tautinio kostiumo spalvos ir raštai.
		III g	Dailė	Tautinis kostiumas, aprangos stilizacija.
10	Liaudies kūryba	5-6	Lietuvių k.	Lietuvių tautos išmintis. Pamokančio žodžio vaizdingumas ir žaismė. Patarlės ir priežodžiai.
		5-IIg	Dailė	Taikomoji dailė. Motyvai. Raštai.

11	Etninės kultūros tyrimai, sklaida, valstybės globa	IIg	Pilietiškumo pagrindai	Paveldas, jo pažinimas, vertinimas, tausojimas, puoselėjimas.
		IIIg	Lietuvių k.	Etninės kultūros tyrimai, sklaida, valstybės globa.

63. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269, integruojama į vidurinio ugdymo dalykų turinį ir klasės valandėles taip:

DALYKAS	KLASĖ	TEMA
Biologija Fizinis ugdymas	IIIg	Psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams
Biologija Lietuvių kalba (gimtoji) Dailė	IIIg, IVg	Saugi elgsena buityje ir gamtoje
Biologija Lietuvių kalba (gimtoji) Fizika Fizinis ugdymas	IVg	Saugi elgsena eismo aplinkoje
Fizika Biologija	IVg	Saugi elgsena ekstremaliose situacijose
Klasės valandėlė		
Biologija	IIIg	Pirmoji pagalba

64. Laisvės kovų istorijos temos integruojamos į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas:

Dalykas	Klasė	Tema
Istorija	5	Lietuvos respublika – nepriklausoma valstybė. Lietuva - didvyrių žemė. Lietuvos valstybės gynimas.
Lietuvių kalba	5	Asmeninis apsisprendimas ir atsakomybė J. Kaupo apsakyme „Stirniukas“
Lietuvių kalba	6	Žmogaus herojiškumo, atkaklumo, pasiaukojimo temos Maironio kūryboje.
Lietuvių kalba	6	Lietuvos himnas – tautos gyvenimo gairės V. Kudirka „Tautiška giesmė“.
Lietuvių kalba	7	Lietuvos nepriklausomybė ir valstybingumo siekimas. B. Krivickas. „Apie laisvės kovą ir didvyriškumą“.
Lietuvių kalba	7	Laisvės idėjos poezijoje. B. Brazdžionis „Šaukiu aš tautą“, K. Genys. „Pabudome ir kelkimės“.
Istorija	8	Lietuvių kovos su kryžiuočiais ir kalavijuočiais.
Lietuvių kalba	8	Lietuvių kovos su kryžiuočiais ir kalavijuočiais. A. Mickevičius. „Gražina“.
Lietuvių kalba	8	Pasiryžimas ginti tėvynę V. Krėvės „Milžinkapyje“.

Lietuvių kalba	Ig	Žmogus ir tėvynė. Septyni šimtmečiai lietuvių ir vokiečių santykių. R. Gavelis „Jauno žmogaus memuarai“. Koks žmogus – tokia jo tėvynė.
Pilietiškumo pagrindai Istorija	II g	Lietuvos nepriklausomybės ir valstybingumo atkūrimas. Nepriklausomybės kovos. Pilietinė atsakomybė ir pilietinis veikimas tarpukario Lietuvoje. Pirmoji sovietinė okupacija. 1941 m. birželio sukilimas. 1941 m. birželio trėmimai. Nacių okupacija Lietuvoje ir antinacinė rezistencija. Holokaustas Lietuvoje. Laisvės kovos 1944-1953 m. Disidentinis judėjimas. Lietuvių išeivija ir jos veikla. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas.
Lietuvių kalba	IIg	Žmogaus teisės ir laisvės Icchoko Mero pasakojime „Sunkūs žingsniai“. L. Sapiega. „Visiems Lietuvių kunigaikštystės luomams.“ Laisvas žmogus laisvoje valstybėje. P. Karpavičius. „Pamokslas, sakytas minint piliečius, paaukojusius gyvybę už laisvę ir tėvynę“. Mirties už tėvynę ir laisvę prasmė.

65. Nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temos integruojamos į istorijos, geografijos ir pilietiškumo pagrindų dalykų turinį:

Dalykas	Klasė	Tema
Pilietiškumo pagrindai Istorija	II g	Dalyvavimas ir pilietinė atsakomybė šių laikų Lietuvoje. Informacinė visuomenė, joje kylančios problemos ir pavojai. Nacionalinis saugumas – nepriklausomybės garantas. Demokratinei valstybei kylantys vidaus ir išorės pavojai ir saugumo užtikrinimo politika. Lietuvos gynybinė politika. Tarptautinis solidarumas. Lietuvos dalyvavimas tarptautinėse organizacijose. Lietuvos integracija į politines, karines, ekonomines Vakarų struktūras. Šiuolaikinės Lietuvos problemos.
Geografija	Ig	Karai ir konfliktai
Geografija Istorija	IV g	Karų ir konfliktų geografija Tarptautiniai susivienijimai Lietuvos integracija į politines, karines, ekonomines Vakarų struktūras. Šiuolaikinės Lietuvos problemos.

XI. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

66.5-8 ir I-II gimnazijos klasėse ugdymo turinys diferencijuojamas pamokų metu, pagal mokinių sugebėjimų lygį, kai ugdymo turinys pritaikomas skirtingiems klasės mokinių sugebėjimų lygiams, poreikiams, mokymosi stiliams.

67. Atsižvelgiant į Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatus, siekiant gerinti mokinių pasiekimus, I-II gimnazijos klasių mokiniams viena lietuvių kalbos ir matematikos pamoka per savaitę diferencijuojama, vyksta atskiros pamokos mokinių grupėms, į kurias mokiniai pasiskirsto pagal pasiekimus.

68. Per užsienio kalbų pamokas mokiniai dalijami į grupes pagal pasiekimų lygius, jei klasėje yra

XII. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

69. Norint padėti mokiniui sėkmingai mokytis, siekti pažangos, ugdytis atsakomybę už mokymosi rezultatus, siekiant įtraukti į mokinio ugdymo turinio formavimą tėvus, sudaromi 5-8 ir I - II gimnazijos klasių mokinių individualūs ugdymo planai.

70. Sudarydamas individualų ugdymo planą mokinys pildo individualaus ugdymo plano lentelę vieneriems mokslo metams.

71. Mokinio individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, klasės auklėtojui, mokiniui, mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos vadovui ir švietimo pagalbos specialistams.

72. Vidurinio ugdymo programos mokiniui individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Musninkų Alfonso Petručio gimnazijos vidurinio ugdymo turinio pasirinkimo, planavimo ir įgyvendinimo tvarka.

73. Stebint individualią mokinio pažangą ugdymo procese, mokinio individualus ugdymo planas pusmečio pabaigoje peržiūrimas ir, jeigu reikia, koreguojamas.

XIII. GIMNAZIJOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

74. Tėvai (globėjai, rūpintojai) dalyvauja:

74.1. rengiant ir įgyvendinant gimnazijos strateginį planą ir veiklos programą;

74.2. rengiant gimnazijos ugdymo planą;

74.3. sudarant mokinių individualius ugdymo planus;

74.4. gimnazijos veiklos kokybės įsivertinime;

74.5. sudarant klasės ugdymo planą, numato problemines ugdymo sritis ir parenka būdus mokymosi pagalbai teikti;

74.6. bendruose gimnazijos renginiuose, kultūrinėje pažintinėje veikloje.

75. Gimnazija organizuoja Tėvų dienas 2020 m. rugsėjo 1 d, 2021 vasario 3 d. ir birželio 11 d.

76. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) apie gimnazijoje organizuojamą ugdymo procesą ir mokymosi pasiekimus, mokymo(si) pagalbos teikimą nuolat informuojami gimnazijos tinklapyje, elektroniniame dienyne.

XIV. ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO, PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

77. Gimnazija apie atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), informuoja Širvintų rajono savivaldybės administraciją ar jos įgaliotą asmenį ir numato jo mokymąsi.

78. Gimnazija, priimdama mokinį, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus ir juos įskaito (pagal pateiktus dokumentus). Mokykla tuo atveju, jei asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą (pradinio ar pagrindinio ugdymo), tačiau neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus, nustato jo mokymosi pasiekimų atitiktį mokymosi pasiekimams, numatytiems Pagrindinio ar Vidurinio ugdymo bendrosiose programose.

79. Gimnazija parengia atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį

ar visą programą, integracijos į mokyklos bendruomenę planą, išanalizuoja, kokia pagalba būtina sėkmingai mokinio adaptacijai, prireikus parengia mokinio individualų ugdymo planą;

80.1. skiriamas pusės metų adaptacinis laikotarpis; pasitelkiami mokiniai savanoriai, padedantys atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą;

80.2. aptariamas klasės vadovo, mokytojų darbas su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

organizuojamos mokytojų konsultacijos, individuali veikla ugdymo programų skirtumams likviduoti;

80.3. stebima atvykusio mokinio individuali pažanga per adaptacinį laikotarpį; pasiūlomos neformaliojo vaikų švietimo veiklos, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.

81. Gimnazija nustato atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, poreikius mokytis lietuvių kalbos ir organizuoja:

81.1. individualų lietuvių kalbos mokymąsi ir švietimo pagalbą, jei atvykęs mokinys yra pajėgus per adaptacinį laikotarpį pasiekti patenkinamą pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos programos ir vidurinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros programos pasiekimų lygį;

81.2. jei atvykęs mokinys visai nemoka lietuvių kalbos, mokykla, suderinusi su tėvais, mokiniui siūlo mokytis viena klase žemiau, nei jis turėtų pagal baigtą užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pagrindinio ugdymo programą, ir integruoja atvykusį mokinį į klasę, kurioje jis kartu su kitais lanko dalį pamokų, o kitą dalį mokosi lietuvių kalbos išlyginamojoje klasėje ar grupėje;

81.3. jei per numatytą adaptacinį laikotarpį mokinys nepasiekia pagal sudarytą individualią programą numatyto patenkinamo pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos programos ar vidurinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros programos pasiekimų lygio, mokiniui siūloma mokytis išlyginamojoje klasėje ar grupėje (mokslo metus ar trumpesnę laikotarpį);

81.4. Per adaptacinį laikotarpį, taip pat mokantis išlyginamojoje klasėje ar grupėje mokinio pasiekimai pažymiais nevertinami, tačiau fiksuojama mokinio daroma pažanga.

XV. LAIKINŲJŲ MOKYMOSI GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

82. Minimalus mokinių skaičius laikinojoje grupėje yra toks:

82.1. pagrindinio ugdymo programoje – 8;

82.2. vidurinio ugdymo programoje – 5;

82.3. kitose veiklose – 8.

83. Maksimalus mokinių skaičius laikinojoje grupėje:

83.1. užsienio kalbos laikinojoje grupėje – 21 mokinys;

83.2. lietuvių kalbos vidurinio ugdymo programoje – 25 mokiniai;

84. Klasės dalijamos į grupes:

84.1. informacinių technologijų ir technologijų pamokose, atsižvelgiant į darbo vietų kabinetuose skaičių, kurį nustato higienos norma.

84.2. užsienio kalbų pamokose, kai klasėje yra 21 ir daugiau mokinių.

85. Doriniam ugdymui sudaromos gretimų klasių grupės, jeigu tos pačios klasės mokiniai pasirinko tikyba ir etiką ir pasirinkusiųjų mažiau nei 8.

XVI. MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

86. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos

aprašo patvirtinimo“, (Žr. pakeitimus) ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu. (suvestinė redakcija 2020-08-04)

87. Mokiniui, mokomam namie, gimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

88. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), gimnazijos vadovo įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir fizinio ugdymo. Elektroniniame dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“.

XVII. UGDYMAS KARJERAI

89. Ugdymas karjerai organizuojamas remiantis „ Ugdymo karjerai programa“ patvirtinta LR švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72, pagal gimnazijoje patvirtintą tvarką. (Profesinio orientavimo ir konsultavimo vykdymo tvarkos aprašas 2015-06-21, T-6)

XVIII. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

90. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymas organizuojamas pagal gimnazijoje patvirtintą „Vaikų/mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarką“. (Širvintų rajono Musninkų Alfonso Petručio gimnazijos mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarka 2009-09-01, Nr. V-2)

XIV.-MOKYMO(SI) NUOTOLINIŲ BŪDU ORGANIZAVIMAS

91. Mokymas(is) nuotoliniu būdu organizuojamas vadovaujantis Mokymo(si) nuotoliniu būdu tvarkos aprašu(2020-03- 03 V-29)

II SKYRIUS. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

92. Pradinio ugdymo programos turinį sudaro šios sritys: dorinis ugdymas, kalbinis ugdymas, matematinis ugdymas, socialinis ir gamtamokslinis ugdymas, meninis ugdymas, fizinis ugdymas.

93. 1-3 klasėse derinamas pilnai integralus ir dalykinis (pamokos pagal dalykus) ugdymas. Ugdymo turinys integralus. Dirbant integruotai:

93.1 Integruojami Bendrosios programos ugdymo dalykai ir ugdymo turinys išskyrus tikybą, fizinį ugdymą, anglų kalbą ir neformalųjį vaikų švietimą.

93.2. Ugdymo sričiai skiriamas proporcingas ugdymo valandų skaičius.

93.3. Integraciniai (jungiamieji) ugdymo turinio elementai numatomi mėnesiui ir savaitei.

93.4. Naudojami integruoto ugdymo turinio vadovėliai „Vaivorykštė“.

94. Integruojančios temos:

Mėnuo	Integruojanti mėnesio tema 1 klasė	Integruojanti savaitės tema 1 klasė	Integruojanti mėnesio tema 2 klasė	Integruojanti savaitės tema 2 klasė
Rugsėjis	Aš ir kiti	1. Susipažinkime 2. Mano šeima 3. Kelias į mokyklą 4. Mokykla	Naujiena	1. Grįžome į mokyklą 2. Atostogos baigėsi 3. Aplinka keičiasi 4. Kas naujo?
Spalis	Rudens vėjas	1. Už lango lyja 2. Ruduo miške 3. Derlius 4. Ką valgome?	Mano kūnas	1. Žmogaus kūnas 2. Esame skirtingi 3. Nauja gyvybė 4. Projektas

Lapkritis	Pirmosios snaigės	1. Laiko pasikeitimas 2. Šaltis ir šiluma 3. Kaimo sodyboje 4. Mano augintiniai	Diena - naktis	1. Saulė ir mėnulis 2. Miegas ir sapnai 3. Tamsos karalystė 4. Projektas
Gruodis	Didžioji metų šventė	1. Artėja Kalėdų šventės 2. Kalėdų eglutės 3. Šventinis vakaras	Ledo karalystė	1. Šaltis ir šiluma 2. Vanduo. Sniegas. Ledas. 3. Širdies šiluma
Sausis	Laiko ratas	1. Dieną ir naktį tiksi laikrodžiai 2. Bėga metai 3. Kas ta istorija 4. Praeitis ir dabartis	Gyva ir negyva	1. Mus supantys daiktai 2. Gyvoji gamta. 3. Elektra – tai energija 4. Projektas
Vasaris	Mes čia gyvename	1. Mūsų namai 2. Mano gimtinė 3. Mano Lietuva 4. Ar Lietuva turi kaimynų?	Mano valstybė	1. Mano šeimos istorija 2. Gyvename greta 3. Mūsų valstybė 4. Projektas
Kovas	Aukime sveiki	1. Judame ir augame 2. Kur švara, ten tvarka 3. Sveiki dantys 4. Sveikatos stiprinimas.	Mes ir mūsų kaimynai	1. Lietuvos žemėlapis 2. Lietuvos kaimynės 3. Kaip sutariame? 4. Projektas
Balandis	Žemė bunda	1. Pavasario džiaugsmas 2. Pavasario darbai 3. Kaip užaugo pupa? 4. Auginu ir stebiu	Žmogus ir gamta	1. Vanduo – tai gyvybė 2. Gebėjimas prisitaikyti 3. Žmogus ir gamta 4. Projektas
Gegužė Birželis	Kuo būsiu	1. Profesijos 2. Kam reikalingi pinigai? 3. Reklama 4. Ką išmoksi, ant pečių nenešiosi	Mus supantys ženklai	1. Pažįstami ženklai 2. Kalbame ir be žodžių 3. Kuriame savo ženklus

Mėnuo	Integruojanti mėnesio tema 3 klasė	Integruojanti savaitės tema 3 klasė
Rugsėjis	Gyvename kartu	1. Netikėti vasaros įspūdžiai 2. Kodėl žmonės gyvena kartu 3. Taisyklės padeda gyventi 4. Mes - piliečiai
Spalis	Pažįstu ir saugau gamtą	1. Stebime orų pasikeitimus 2. Prisitaikymas prie gamtos sąlygų 3. Paukščių stebėjimas
Lapkritis	Aš – nebe vaikas	1. Kaip tu pasikeitei 2. Daugiau laisvės, daugiau atsakomybės 3. Ar mano nuomonė svarbi
Gruodis	Kelionė aplink pasaulį	1. Kaip nepasiklysti miške? 2. Kaip nepaklysti jūroje? 3. Kelionės aplink pasaulį
Sausis	Laiko mašiną sukam į praeitį	1. Praeitis – dabartis – ateitis 2. Pagrindiniai žmonijos raidos etapai 3. Šiuolaikinio pasaulio kontrastai.

Vasaris	Apie ką pasakoja gintaro pakabukas	1. Apie ką pasakoja argheologai? 2. Lietuvos Didžioji kunigaikštystė 3. Atgimstanti tauta
Kovas	Viskas juda, viskas keičiasi	1. Žmonijos svajonės 2. Mokslo stebuklai 3. Svajonių miestas
Balandis	Svajonės pildosi	1. Vanduo – tai gyvybė 2. Gebėjimas prisitaikyti 3. Saugokime gamtą
Gegužė Birželis	Gamtos darna	1. Viskas susiję 2. Gamtos įvairovė 3. Žmogus – gamtos dalis.

95. dalykui skiriamų minučių skaičius per savaitę (kai ugdoma integruotai):

Dalykas	Minutės per savaitę		
	1 klasė	2 klasė	3 klasė
Dailė	70	90	90
Tikyba/Etika	35	45	45
Kūno kultūra	105	135	135
Lietuvių kalba	280	315	315
Anglų kalba	-	90	90
Matematika	140	225	225
Muzika	70	90	90
Pasaulio pažinimas	70	90	90

96. Ugdymo organizavimo laikas

Eil. Nr.	Laikas	
	1 klasė	2-4 klasė
1	8.30 - 9.05	8.00 – 9.15
2	9.15 – 9.50	9.25 – 9.10.
3	10.05 – 10.45	10.35 – 11.15
4	11.10 – 11.45	11.30 – 12.15
5	11. 55. – 12.30	12.30 – 13.15
6	12. 40 – 13.15	13.25-14.10

97. 4 klasėje ugdymo procesas organizuojamas pamokos forma pagal dalykus;

98. 4 klasėje ugdymui naudojami integruoto ugdymo turinio „Šok“ serijos vadovėliai.

99. Dorinis ugdymas:

Klasė \ Dalykas	Etika	Tikyba
1	4	10
2	0	19
3	5	11
4	2	15

99.1 Etikai mokytis sudaroma laikinoji grupė iš 1,2, 3 ir 4 klasės mokinių;

100. Pirmosios užsienio kalbos mokymas:

100.1. Pirmosios užsienio kalbos mokoma nuo antros klasės;

100.2.2. Tėvai (globėjai) 2 klasėje pasirinko anglų kalbą.

101. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

102. Gamtamoksliniams gebėjimams ugdyti skiriamos 35 pasaulio pažinimo pamokos, 17 iš jų vedamos gimnazijos teritorijoje, miške, prie Musės, Neries upių, ant Kernavės piliakalnių, Neris regioniniame parke;

102.1. Atliekami gamtamoksliniai tyrinėjimai ir stebėjimai, naudojamos priemonės;

103. Socialiniams gebėjimams ugdyti 18 pasaulio pažinimo pamokų skiriama socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui lankantis pašte, bibliotekoje, parduotuvėje, bendruomenės namuose, seniūnijoje, kultūros centre; koncertuose, šventėse.

95. Matematinis ugdymas:

95.1. Organizuojant matematinį ugdymą vadovaujamosi 2019 m. nacionalinių diagnostinių pasiekimų patikrinimo ir standartizuotų testų rezultatais ir rekomendacijomis;

95.2. Pamokose naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios priemonės.

96. Fizinis ugdymas:

96.1. Viena fizinio ugdymo pamoka per 4 klasėje skiriama šokiui;

96.2. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja ugdymo veikloje su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

96.3. Judriųjų pertraukėlių organizavimas:

96.3.1. Per ilgąją pertrauką žaidimai kieme arba sporto salėje;

96.3.2. Kartą per savaitę – pasivaikščiojimas, žaidimai gryname ore.

97. Meninis ugdymas:

97.1. Technologiniam ugdymui skiriamos 22 pamokos per metus.

98. Integruojamųjų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas:

98.1. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamųjų programų - Mokymosi mokytis, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo pagrindai. Šios programos atskirai neplanuojamos ir nevykdomos.

98.2. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, Žmogaus saugos bendroji programa, Ugdymo karjerai bendroji programa, Etninės kultūros ugdymas integruojamas į Bendrosios programos ugdymo dalykų programas. Mokytojas, formuodamas klasės mokinių ugdymo turinį, numato ugdymo dalykus ir temas, į kuriuos integruojamos programos, ir fiksuoja teminių planų skiltyje „Pastabos“;

98.3. Smurto prevencijos programa „Antras žingsnis“ integruojama į etikos programą, klasės valandėles 1 - 4 klasėse. Fiksuojama dienyne.

99. Informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų.

100. Pamokos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti skiriamos trumpalaikėms konsultacijoms.

1-3 klasėse - 1 valanda, 4 klasėje – 2 valandos per savaitę.

101. Neformaliojo vaikų švietimo valandos skiriamos sportinei, meninei, kūrybinei veiklai:

Pavadinimas	Valandų skaičius	Mokytojas
Kūrybinės dirbtuvėlės	2	D. Blusevičienė
Sportas	2	S. Bžozinskienė
Choras	2	A. Jurkevičienė
Teatras	1	E. Trakimavičienė

101. 1. Kiekvieną dieną vyksta po 2 neformaliojo švietimo užsiėmimus: 1-2 klasei ir 3-4 klasei.

III SKYRIUS. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

102. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą.

103. 5 klasės mokiniams skiriamas adaptacinis laikotarpis, kurio metu mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami taip: nuo mokslo metų pradžios 1 mėnesį mokiniai nevertinami pažymiais, likusį laiką vertinami dešimties balų sistema. Naujai atvykusiems mokiniams adaptacinis laikotarpis yra vienas mėnuo, kurio metu mokiniams netaikomas diagnostinis vertinimas.

104. Iki 10 procentų dalykui skirtų pamokų organizuojama ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir ne mokyklos aplinkoje.

II. MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

105. Dorinis ugdymas. Tėvai mokiniui iki 14 metų parenka, o sulaukęs keturiolikos metų pats mokinys renkasi vieną dalyką – tikyba (katalikų) arba etiką.

106. Lietuvių kalba ir literatūra.

106.1. Atsižvelgiant į Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatus, I-II gimnazijos klasių mokiniams skiriamos lietuvių kalbos diferencijuotos pamokos.

106.2. Mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos ir literatūros Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos pašalinti mokymosi spragas skiriant konsultacijas.

107. Užsienio kalbos.

107.1. Ankstyvosios užsienio kalbos toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos 5-oje klasėje.

107.2. Pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A2, o 7– IIg klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

107.2. IIg klasėje organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimas naudojantis centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą „KELTAS“).

107.3. Mokiniai 6 klasėje renkasi antrą kalbą iš šių užsienio kalbų: rusų k. ir vokiečių k.

107.3. Antrosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A1, o 7– IIg

klasėse – į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

107.4. Užtikrinamas pradėtų mokytis užsienio kalbų (anglų ir rusų) mokymosi tęstinumas. Keisti užsienio kalbą, nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis nei numatyta tos kalbos Bendrojoje programoje arba jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu gimnazija dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės toliau mokytis pradėtos kalbos. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus.

107.5. Vienerius mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę.

107.6. Jeigu mokinys yra atvykęs iš kitos mokyklos ir tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus, pageidauja tęsti mokytis pradėtą kalbą, o mokykla neturi tos kalbos mokytojo, mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir su Širvintų rajono savivaldybės administracija.

107.7. Mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų pasiekimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti gimnazijai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai.

108. Matematika. Mokinių mokymosi motyvacijai skatinti naudojamos Nacionalinio egzaminų centro parengtomis matematinio raštingumo užduotimis, ugdant gabius vaikus - nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis.

108.1. Išanalizavus Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatus, matematikos mokytojai, rengdami ilgalaikius planus, numato užduotis ir metodus spragoms įveikti, o taip pat I-II gimnazijos klasių mokiniams skiriamos diferencijuotos matematikos pamokos.

108.2. Informacinės technologijos.

108.3. Mokant informacinių technologijų 7–8 klasėse 50% pamokų skiriama IT bendrajai programai, 50% pamokų integruojamos į kitus mokomuosius dalykus.

108.4. I-II g klasėse informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų ar kompiuterinės leidybos pradmenų modulių. Mokiniai pasirenko abu modulius.

109. Gamtos mokslai.

109.1. Eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti skiriama 30 proc. biologijos, chemijos, fizikos dalykams skirtų pamokų per mokslo metus (veikla numatoma ilgalaikiuose planuose). Pamokose atliekami privalomi laboratoriniai ir kiti praktiniai darbai. Nesant sąlygų atlikti eksperimentus gimnazijoje, jie atliekami kitose aplinkose.

110. Technologijos.

110.1. Mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5– 8 kl.), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

110.2. I gimnazijos klasėje pirmąjį pusmetį mokoma pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą. Antrą pusmetį mokiniai renkasi vieną iš šių siūlomų technologinių programų: mityba, tekstilė, elektronika, konstrukcinės medžiagos:

I g klasės mokiniai pasirenko mitybos ir konstrukcinių medžiagų programas;

II g klasių mokiniai pasirenko tekstilės ir konstrukcinių medžiagų programas.

110.3. Socialiniai mokslai.

110.4. Pilietiškumo pagrindų mokoma II gimnazijos klasėje, skiriant 2 valandas per savaitę.

110.5. I-II g klasėse 20 proc. dalykui skirtų pamokų laiko per mokslo metus panaudojama mokinių projektiniam darbui (tyrimams, kūrybiniais darbais, socialinei veiklai), projektiniai darbai numatomi ilgalaikiuose planuose.

111. Fizinis ugdymas.

111.1. Mokiniui, kuris 2020–2021 mokslo metais mokosi 5, 6, 7 klasėje, privalomos 3 fizinio ugdymo pamokos per savaitę, per mokslo metus – 111 pamokų;

111.2. Specialiosios medicinos grupės fizinio ugdymo pratybos organizuojamos taip: mokiniai dalyvauja pratybose su pagrindine grupe, bet krūvis skiriamas pagal gydytojų rekomendacijas. Mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami.

111.3. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgiant į jų ligos pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriami ir neatliekami pratimai, kurie gali skatinti ligos paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizinės galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

111.3. Mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūloma kita veikla (stalo žaidimai, šaškės, biblioteka, socialinė veikla).

112. Meninis ugdymas.

Meninio ugdymo srities dalykus sudaro privalomieji dailės ir muzikos dalykai.

IV SKYRIUS. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

113. Gimnazija, vykdydama vidurinio ugdymo programą, vadovaujasi Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Ugdymo programų aprašu, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Geros mokyklos koncepcija, Bendraisiais ugdymo planais.

114. Bendrojo ugdymo branduolys yra privalomas visiems mokiniams. Branduolio paskirtis suteikti vidurinio išsilavinimo pagrindus.

115. Galimi du skirtingi to paties dalyko kursai – bendrasis ir išplėstinis:

115.1. bendrasis kursas perteikia dalyko pagrindus, užtikrinančius bendrą kultūrinį mokinių išprusimą, taip pat patirtį ir gebėjimus, būtinus tenkinti praktines gyvenimo reikmes. Jis apima plačiai vartojamas dalyko sąvokas, pagrindinius dėsningumus, svarbiausias idėjas, jų kontekstą ir praktinį taikymą, veiklos kompetenciją, vertybines nuostatas;

115.2. išplėstinis kursas savo turiniu yra platesnis už to paties dalyko bendrąjį kursą, apima žinių, gebėjimų ir nuostatų visumą, orientuotą į nuodugnesnes tam tikros srities studijas. Jis skirtas mokiniams savarankiško mokymosi gebėjimams ugdyti, mokymuisi operuoti dalyko žiniomis ir metodais sprendžiant praktinio ir teorinio pobūdžio užduotis.

115.3. Branduolį sudaro šių dalykų kursai:

dorinio ugdymo (tikybės arba etikos);

lietuvių kalbos;

115.4. užsienio kalbos: (anglų, rusų) jeigu mokinys renkasi mokytis tik vieną užsienio kalbą, jis renkasi vieną iš kalbų, kurių mokėsi pagal pagrindinio ugdymo programą; nustačius mokinių lygį, užsienio kalbų ugdymas organizuojamas grupėse, kuriose visi siekia to paties lygio.

115.5. matematikos;

115.6. socialinio ugdymo mokinio pasirinkto bent vieno dalyko (istorijos, geografijos); gamtamokslinio ugdymo mokinio pasirinkto bent vieno dalyko (biologijos, fizikos, chemijos);

115.7. meninio ugdymo (dailės, muzikos, šokio);

115.8. technologinio ugdymo (statyba ir medžio apdirbimas, turizmas ir mityba);

fizinio ugdymo (arba iš gimnazijos siūlomų sporto šakų: krepšinio, aerobikos, lengvosios atletikos);

115.9. informacinių technologijų.

116. Mokinys, vadovaudamasis Ugdymo programų aprašu, mokyklos pasiūlymais ir atsižvelgdamas į tolesnius mokymosi planus, priima sprendimą, kokius dalykus ar modulius renkasi mokytis. Kartu su mokytojais, padedant tėvams (globėjams), pasirengia individualų ugdymo planą.

117. Mokinys, vadovaudamasis Brandos darbo programa, mokyklos pasiūlymais ir atsižvelgdamas į tolesnius mokymosi planus, gali rengti Brandos darbą iš bet kurio individualaus ugdymo plano vidurinio ugdymo programos dalyko.

117.1.Brandos darbas organizuojamas, vadovaujantis Brandos darbo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. 893 (2017 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. 491 redakcija).

118. Mokinio pasirinkti mokytis dalykai tampa privalomi. Jeigu pasirinkto dalyko programos mokinys nebaigia ir nepasiekia joje numatytų pasiekimų – pripažįstama, kad jis jo nesimokė.

119. Kursus, dalykus mokinys gali keisti pagal Musninkų Alfonso Petrulio gimnazijos vidurinio ugdymo turinio pasirinkimo, planavimo ir programos įgyvendinimo tvarkos 7 punkto nuostatas.

120. Kompetencijų ugdymas per ugdymo sritis:

120.1. dorinis – nuostatų ugdymas: mokinys ugdomi moralės ir religijos supratimą, mąstymą, sąžinę, mokosi kurti pozityvų bendrosiomis vertybėmis grindžiamą santykį su savimi, su kitais žmonėmis, su pasauliu;

120.2. kalbos – mąstymas ir kalbėjimas: mokinys ugdomi komunikavimo ir kultūrinės kompetencijas, bręsta kaip asmenybė, mokosi sėkmingai mokytis, veikti įvairiose socialinėse ir kultūrinėse situacijose, formuojama pilietinė ir tautinė savimonė;

120.3.matematika – logiškas mąstymas ir formalizavimas (matematikos grožis + teikiama nauda): mokosi skaičiuoti, logiškai mąstyti ir formalizuoti, informacijos paieškos būdų, įgyja supratimą apie modernias matematikos sritis, pritaikomumą įvairiose srityse;

120.4.socialiniai mokslai: mokosi dalyvauti gyvenime ir bendradarbiauti: mokiniai nagrinėja žmonių gyvenimą, tyrinėja praeitį, dabartį ir kuria ateities planus;

120.5. Gamtos mokslai – mokosi suprasti (tyrinėti) pasaulį, naudotis gamta, saugoti: tai gyvosios ir negyvosios gamtos pažinimas, suvokimas, atsakingas gamtotyros žinių taikymas tiek kasdieniniame gyvenime, tiek profesinėje veikloje;

120.6.menai – mokosi reikšti save, suprasti ir vertinti savo ir kitų kūrybą;

120.7.kūno kultūra - ugdomi nuostatas ir kompetencijas: sveikos gyvensenos, judėjimo įgūdžių, sporto šakų, netradicinio fizinio aktyvumo;

120.8.technologijos - kaip veikti sistemoje gamta-žmogus-daiktinė aplinka.

121. Gimnazijos siūlomos programos, jų pasirinkimo galimybės nurodytos mokinio individualaus plano lentelėje (6 priedas).

122. Branduolio dalykams skiriamas valandų skaičius dvejiems mokslo metams nurodytas lentelėje:

Dalykas		Pamokų skaičius	Pastabos
Dorinis ugdymas	Tikyba	2	Renkasi vieną dalyką
	Etika	2	
Lietuvių kalba		8	Privalomas
Užsienio kalba	Anglų(1 – oji)	6	Privaloma rinktis bent vieną
	Rusų (1 – oji)	6	
Matematika		6	Privalomas
Socialinis ugdymas	Istorija	4	Privaloma rinktis bent vieną
	Geografija	4	

Gamtamokslinis ugdymas	Biologija	4	Privaloma rinktis bent vieną dalyką
	Fizika	4	
	Chemija	4	
Fizinis ugdymas	Bendroji kūno kultūra	4	Privaloma rinktis vieną
	Pasirinkta sporto šaka	4	
Meninis ugdymas	Muzika	4	Renkasi vieną dalyką
	Dailė	4	
	Šokis	4	
Technologinis ugdymas (tik vidurinio ugdymo programai be profesinio mokymo modulio)	Turizmas ir mityba	4	
	Statyba ir medžio apdirbimas	4	
Iš viso bendrojo ugdymo branduolio dalykų pamokų – 38			

123. Pasirenkamieji dalykai mokiniui neprivalomi, juos renkasi laisvai.

124. Gimnazija siūlo šiuos pasirenkamuosius dalykus: informacines technologijas, psichologiją, automobilizmą.

SUDERINTA

Širvintų rajono savivaldybės administracijos

Švietimo ir sporto skyriaus vedėja

Rasa Kralikevičienė

